

Entrevista a Uwe Mund

L'artista sense fi

Nascut a Viena el 1941, Uwe Mund va fer el primer concert de piano als catorze anys. Des del mes de juliol de 1987 és director musical de l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu i persona important en l'esquema de renovació del coliseu de Barcelona.

Aquesta serà la quarta temporada com a director titular de l'Orquestra Simfònica del Liceu. Del seu pla imaginat inicialment, ¿què se n'ha dut a terme i què en falta encara per fer?

—El camí d'un artista no té fi, però, pel que fa a l'Orquestra del Liceu, hem aconseguit un nivell que aquí està, a la vista del públic. Hem contractat els músics que més falta feien i hem fet un treball en dos anys que em sembla notable. És clar que hem d'incorporar uns altres músics, sobretot de corda, més endavant. En segon lloc, la modernització de l'organització del teatre ens ha permès de treballar-hi com en qualsevol altre d'Europa. Quant a la necessària reforma de l'escenari, han canviat un poc les coses i la pròxima temporada ja no treballarem al Tívoli —com s'havia previst—, sinó una altra vegada en el vell escenari del Liceu, encara que en els pròxims mesos es faran els canvis més imprescindibles.

—És a dir, que al juliol no es tanca el Liceu com estava anunciat per a procedir a la reforma de l'escenari...

—No. Ja no s'utilitzarà el Tívoli, com s'havia dit temps enrere. Tot i que esperem que l'escenari del Liceu experimenti alguns canvis necessaris.

—Es diu que el Liceu s'ha germanitzat en els últims anys...

—Això pot pensar la gent perquè el senyor Hanseroth (administrador artístic) i jo som de parla alemanya. Però el repertori que oferim no és essencialment germànic. I en el futur serà encara més equilibrat. A més, en els llocs directius del Liceu hi ha dos italians, un argentí... En els grans teatres europeus, l'equip directiu sempre és internacional. Jo sóc vienès, no alemany, com vostè sap. Doncs bé, a Viena, al Teatre de l'Òpera de l'Estat, el director musical és italià, el superintendent és suís, el mestre del cor és alemany, etc. Vivim un moment summament interessant,

en què el món és cada vegada més menut i els països estan més pròxims els uns dels altres. D'altra banda, jo no em vaig oferir al Liceu, sinó que va ser ell qui em va cridar. He de dir que m'agrada el meu treball aquí i veure la progressió d'aquest teatre d'òpera.

—El seu contracte és fins a la tardor de 1992. ¿Té la intenció de continuar després d'aquell any?

—Si podem continuar treballant com ara i millorant les condicions per a tots, el Liceu ha de ser el 1992 o el 1993 un dels més importants teatres musicals del món. Aquesta és la nostra meta. Volem que la gent que vingui als Jocs Olímpics també gaudeixi del teatre. Només sé que fa deu anys jo no sabia res del Liceu, a Alemanya i a Àustria era més aviat ignorat. Avui, en totes les revistes culturals i musicals internacionals el Liceu té el seu espai.

—¿Pot especificar alguna cosa de la temporada pròxima?

—Hi haurà menys títols, més funcions de cada títol i continuarem amb l'experiència iniciada aquesta temporada de fer certes representacions amb repartiments de joves catalans, sense que això exclouï les funcions amb les estrelles. Espero també que aviat em donin l'oportunitat de treballar continuadament amb joves valors d'aquí, amb la idea d'anar fent un cert elenc estable propi.

—Vostè va tenir molt d'interès des de bon començament que l'Orquestra del Liceu fóra, no sols operística, sinó també simfònica. ¿Va per bon camí aquesta faceta?

—Sense dubte. Tothom ha pogut comprovar el progrés de l'orquestra en aquest sentit. I en tots els estils musicals, i això és molt important. En els pròxims dos anys millorarem més encara, a condició que tinguem temps per a treballar i que puguem fer-ho amb més tranquil·litat. No és fàcil fer una *Missa Solemnis* de Beethoven, com acabem d'oferir amb tan sols tres assajos d'orquestra i dos de conjunt.

Però la programació ja estava feta temps enrere. La temporada pròxima serà una mescla del vell i del nou sistema. Per al Tívoli hi havia previstes òperes en forma de concert i ara s'hauran de canviar, en no tancar-se el Liceu, però no és difícil fer-ho.

—El fet que hi haja menys títols ajudarà a treballar amb més temps i menys precipitació, ¿no és així?

—És clar. No crec que passi de dotze títols. I hi haurà també concerts i recitals. M'agradaria anar fixant la tradició de fer un concert abans de Setmana Santa, perquè la nostra orquestra i el nostre cor vagin treballant les grans obres simfònico-corals del repertori mundial. Cal crear un repertori amb *La passió segons Sant Mateu* i *La passió segons Sant Joan*, de Bach; la *Missa Solemnis*, de Beethoven; el *Rèquiem*, de Verdi; *Stabat Mater*... Grans obres que estiguin sempre preparades per quan sorgeixi la necessitat d'oferir-les en una celebració del tipus que sigui. També m'agradaria comptar amb un nucli de repertori ben preparat i assumit, a base d'obres de Verdi, Puccini, Mozart, Wagner, Strauss...

—Vostè, a més de ser el director titular de l'orquestra, ¿té alguna altra funció dins del funcionament artístic del Liceu?

—Tinc una funció, en les reunions setmanals de la comissió artística, respecte als assumptes d'organització, contractes, dates i altres problemes del teatre.

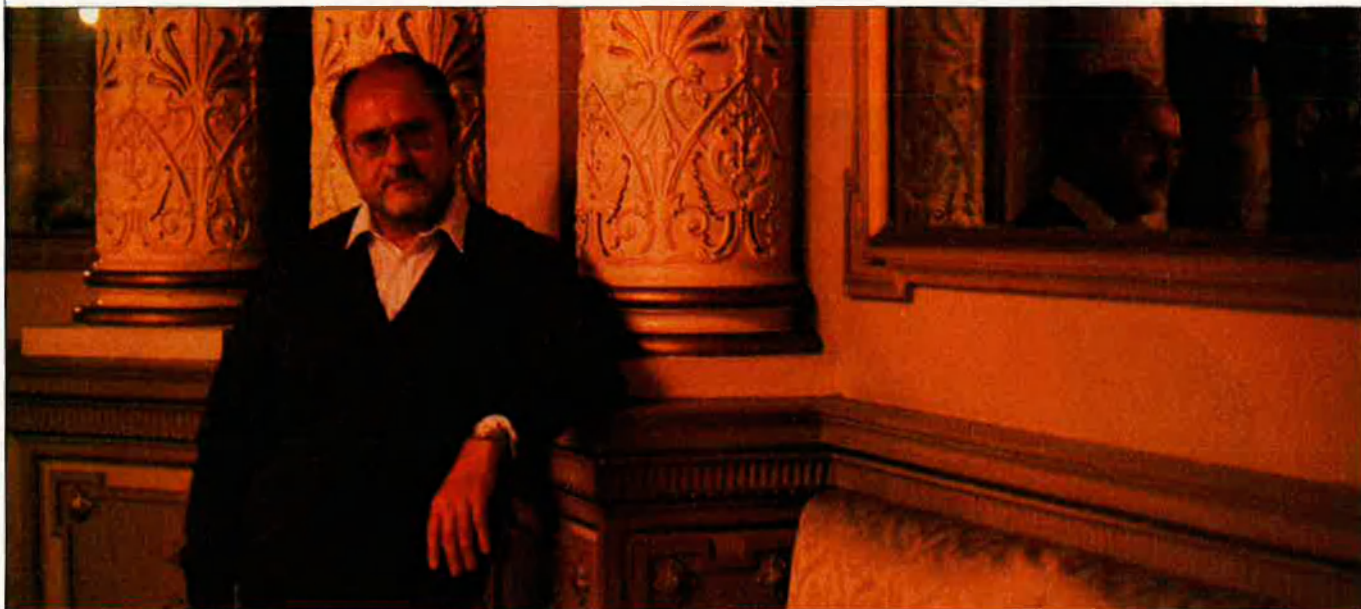
—Aquesta temporada ha dirigit vostè Elektra i Simon Boccanegra. ¿Què dirà de la temporada que ve?

—Contractes de l'etapa anterior diuen que hauré de dirigir *La Walkíria*, de Wagner; *Capriccio*, de Richard Strauss i *La flauta màgica*, de Mozart.

—Hi ha qui afirma que vostè és més apropiat per a dirigir obres de Wagner i R. Strauss que de Verdi o altres compositors.

—Pot ser l'opinió d'algunes persones, però no és la meua. No depèn de la nacio-

"La meua meta és crear una orquestra capaç de fer òperes, per grans que siguin".

JORDI MORERA

nalitat, depèn del cor, de l'ànima, de la intensitat... I per a mi l'idioma musical de Verdi és tan intel·ligible com el de Wagner. No hi tinc problemes. En les obres italianes depèn dels cantants, que de vegades són bons i de vegades no tenim tanta sort. Jo he fet en el Liceu obres de Mozart, Wagner, Strauss... I dues d'italianes, però he dirigit tot el repertori italià al llarg del món.

—Ja que 1991 serà l'Any Mozart, ¿el Liceu prepara alguna cosa especial per a sumar-se a les celebracions que s'annuncien per tot el món?

—Només puc dir que fa un any el senyor Lluís Andreu, l'anterior administrador artístic, em va demanar que dirigís el Rèquiem de Mozart el 6 de desembre de 1991, en record de la data de la mort del compositor. No és una cosa extraordinària, perquè ho farà tothom. Tot allò relacionat amb 1991 és qüestió d'interpretacions. Mozart és com el pa de cada dia. No necessita l'any 1991 per a recordar-nos que és un músic genial. Seria millor —per a l'orquestra, per al públic i per al cor— fer una obra important de Mozart cada any. I no s'ha d'oblidar que treballem cada dia per al públic, no per a nosaltres mateixos.

—Però la temporada pròxima, hem dit adès, es farà al Liceu. La flauta màgica.

—Efectivament. Estava previst des de fa dos o tres anys.

—¿I el Rèquiem del qual em parlava?

—No se sap encara.

—Pel temps que és a Espanya ja pot haver-se fet una idea de la situació musical d'aquí. ¿Què li sembla que falta perquè

sigui un país equiparable a altres més avançats en aquesta parcel·la de la cultura?

—Estic convençut que a Espanya hi ha, com a mínim, els mateixos talents musicals que a Àustria, Alemanya, França, etc. Jo ja he conegut molts talents joves, amb bona veu, musicalitat instrumental, etc. No conec encara la vida escolar quotidiana a Espanya, però em sembla que falta una educació musical adequada, coherent i conseqüent. Els problemes sempre comencen amb els nens. Però ja dic que no és un qüestió de talent. A Espanya hi ha el mateix talent que en altres països. O més. Sols falten els estudis apropiats, complets, perfectes, tècnicament necessaris... És a dir, tot allò que s'aprèn i que no concedeix ni Déu ni la natura. Un austríac ha d'aprendre una sèrie de coses de la mateixa manera que un espanyol. Per exemple, quant a vent de metall aquí hi ha bons elements per l'escola valenciana. No passa igual amb la corda. Per això dic que el problema deriva de la manca d'una educació apropiada, no del material humà.

—A hores d'ara, l'Orquestra del Liceu ¿amb quants músics compta?

—Amb 103 o 104.

—¿Quin és el nombre a què aspira arribar?

—Un teatre del nivell i la importància que volem per al Liceu ha d'arribar a una orquestra de 120 músics com a mínim. La corda és el pilar fonamental d'una orquestra, i aquí ens falten alguns elements més, com també ens falten dues trompes, una trompeta, un fagot, un clarinet, un piccolo i un flautí. I quatre violins primers, dos

violins segons i tres violes. Amb tot això, ens acostarem als cent vint músics. Prou per a fer òperes, per grans que siguin, i concerts. I fins i tot per a alternar una òpera important al Liceu i una altra de cambra o un concert per als joves al Principat (teatre dependent del Liceu) o en un altre lloc. Aquesta és la meua meta.

—No és possible, ni tan sols necessari, arribar a tenir una plantilla com la de l'Orquestra Filharmònica de Viena, ¿no és així?

—L'Orquestra Filharmònica de Viena té cent cinquanta-cinc músics o més. I molts substituïts. Nosaltres no en necessitem tants. En primer lloc, Viena té vuit grans orquestres professionals i a Barcelona en tenim dues: l'Orquestra Ciutat de Barcelona i la del Liceu. A més, Viena i Barcelona són dues ciutats diferents. D'altra banda, una orquestra ha de treballar contínuament, cadascun dels seus membres i tots el grups que la componen. La veritat és que Barcelona vol més funcions del Liceu. Jo he demanat una orquestra del teatre més àmplia, perquè ara és molt estreta i això acústicament no és bo. Amb les reformes, segons m'han promès, l'orquestra serà més àmplia i a més tindrà una plataforma que s'eleva hidràulicament, cosa que permetrà que Mozart tinga l'orquestra dalt i Wagner i Strauss, per exemple, baix, més enfonsada. Ara, cobrir l'orquestra ocupa mig dia, quan això en el futur serà possible només prement un botó. Coses com aquesta són les que hem de fer. La qüestió és quan. A poc a poc...

José Guerrero Martín